

Oponentní posudek diplomové práce Dagmar Charvátové

**Občanská participace na věcech veřejných a její dopady na rozvoj lokality.
Případová studie z regionu Litoměřicko**

Mgr. Anna Šabatová Ph.D.

Diplomová práce Dagmar Charvátové *Občanská participace na věcech veřejných a její dopady na rozvoj lokality. Případová studie z regionu Litoměřicko* má bez příloh i s citovanou literaturou 101 stran a sestává z teoretické a výzkumné části. Diplomantka si vytkla cíl pro výzkumnou část práce zmapování participačních aktivit v litoměřickém regionu. Položila si výzkumné otázky, jak pohlaví, věk a vzdělanost ovlivňuje občanskou participaci v litoměřickém regionu.

V **teoretické části** diplomantka úvodem definuje pro potřeby práce základní pojmy jako občan, společnost, komunita, občanská společnost, participace apod. a historicky ukotvuje vznik některých pojmů, jako jsou *sociální sítě* a *koncept sociálního kapitálu*. V dalších kapitolách charakterizuje českou občanskou společnost po roce 1989. Přitom čerpá z mezinárodního výzkumu a všímá si určitých specifík a odlišností ve vztahu k jiným společnostem (polská a norská). V dalších kapitolách zasazuje region Litoměřicko do územního, státního, a evropského kontextu (Evropská unie, Česká republika, Ústecký kraj) a charakterizuje ho z hlediska historie, demograficky, z pohledu sociálního, kulturního a dopravního a dalších. Diplomantka si všímá i volebního chování a tvorby komunitního plánu sociálních služeb. Sociálním službám na Litoměřicku je věnována větší pozornost a tímto směrem je pak veden i vlastní výzkum občanské participace.

Výzkumná část je zaměřena na zjištění toho, jak pohlaví, věk a vzdělání ovlivňují participaci obyvatel Litoměřicka v různých oblastech společenského života. Výzkumné šetření bylo provedeno pomocí dotazníku a výzkumný vzorek (200 osob) byl sestaven metodou kvótního výběru. Z výsledků dotazníkového šetření plyne, že hodnota pohlaví nemá významný vliv na participaci obyvatel, naopak hodnoty věku a vzdělání významně participaci obyvatel ovlivňují. Přičemž platí, že vzdělanost je faktor, který participaci zvyšuje, a také platí, že nejaktivnější jsou nejmladší věkové kategorie a se stoupajícím věkem se participace snižuje.

Určitý problém spatřuji v tom, že participace je pro potřeby této práce chápána i jako aktivní zájem (str. 11) a že za participující jsou považováni i klienti sociálních služeb (str. 75), tak nízký nárok na participaci do určité míry zkresluje konečné údaje. Za relevantní považuji též upozornění vedoucí práce na nadhodnocení významu sociálních služeb ve smyslu občanské participace.

Práce má přiměřený rozsah, stylistiku, je zpracována pečlivě, obsahuje velké množství tabulek, map a grafů. Vychází jak z české, tak zahraniční literatury a mnoha internetových odkazů. Je zpracována **velmi dobře** a je dostatečným podkladem k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

Čím si vysvětlujete, že občanský sektor je pro mnoho lidí reprezentován v první řadě nevládními organizacemi v oblasti sociálních služeb?

Mohlo by tomu být i jinak? Za jakých okolností?